

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **D. M. S. S.**
st. příslušnost Irácká republika
t. č. bytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, 735 64 Havířov-Dolní
Suchá

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 16. 1. 2019 č. j. OAM-232/LE-LE05-LE24-2018, o udělení
mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 16. 1. 2019 č. j. OAM-232/LE-LE05-LE24-2018 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je válka v Iráku, neklidná situace, nepokoje a neustálé nebezpečí. Na území jejich vesnice probíhaly boje, při nichž zahynuli jeho příbuzní. Dalším důvodem žádosti žalobce byla skutečnost, že neměl žádnou práci, nemohl v Iráku dostudovat a vrátit se tam nechce, neboť zde jsou lepší podmínky. Chtěl by podnikat, aby mohl podporovat své rodiče. Dle názoru žalovaného tyto důvody nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal důvody ani pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, v níž uvedl, že „rozhodnutí žalovaného napadá v celém rozsahu výroku“. Žalobní body pak vymezil tak, že žalovaný podle něj porušil předchozím řízením o udělení mezinárodní ochrany ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Žalovaný porušil ust. § 68 odst. 3 správního řádu, když v odůvodnění svého rozhodnutí neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení informací o zemi původu žalobce a výkladu ust. zákona o azylu, zejména pokud jde o posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany z důvodu podle ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Současně žalovaný porušil ust. § 14 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, neboť v případě návratu do země původu hrozí žalobci nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Žalobce má strach o svůj život, nemluvě o psychické újmě, kterou v zemi původu utrpěl. Z informací o zemi původu shromážděných žalovaným dle žalobce nelze jednoznačně dovodit, že bezpečnostní situaci v Iráku nelze kvalifikovat jako probíhající ozbrojený konflikt. Žalobce vytýkal žalovanému, že si neobstaral dostatek relevantních a aktuálních informací o zemi jeho původu. Podáním ze dne 26. 2. 2019 pak žalobce doplnil svou žalobu s poukazem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie a Nejvyššího správního soudu a opakoval, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, že v Iráku v současnosti neprobíhá ozbrojený konflikt. V této souvislosti odkázal na zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA z dubna 2018, zprávu ČTK z března 2018 a zprávu generálního tajemníka OSN ze dne 17. 4. 2018. Závěrem tohoto podání uvedl, že i v případě, že v Iráku již neprobíhá ozbrojený konflikt, se měl žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobněji zabývat životními podmínkami, do kterých by byl žalobce navrácen, a to pro účely zvážení možnosti udělení humanitární azylu nebo doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. K tomu žalobce odkázal na odbornou literaturu zabývající se zákonem o azylu.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2019 č. j. OAM-232/LE-LE05-LE24-2018 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla

jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.).

5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 2. 10. 2018. Při poskytnutí údajů k této žádosti o mezinárodní ochranu dne 5. 10. 2018 uvedl, že v Iráku je neustálá válka a nebezpečí a že Islámský stát bojoval s Iráckými jednotkami i na území jejich vesnice. Jeden jeho bratranec a dva strýcové kvůli těmto bojům zemřeli. V Iráku neměl žádnou práci, proto se rozhodl odcestovat do Evropy. Do svého zdravotního stavu uvedl, že je v pořádku a nemá žádné zdravotní omezení. Dne 9. 10. 2018 byl s žalobcem proveden pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci tohoto pohovoru žalobce opakoval, že z Iráku odjel proto, že je tam pořád válka, není kde bydlet a o život tam přišli jeho příbuzní. Jako mladý člověk tam neviděl budoucnost a poukázal na nepokoje, neklidnou situaci a nedostatek práce. Jeho rodina byla chudá a on neměl možnost studovat, jelikož musel pomáhat rodičům v zemědělství. Svým rodičům by chtěl pomoci a vydělat nějaké peníze. V Iráku žádné konkrétní problémy neměl a k dotazu, jakým způsobem zahynuli jeho příbuzní, uvedl, že přišla náhodná střela, která zasáhla jejich dům. Součástí správního spisu žalovaného jsou zprávy o zemi původu žalobce, a to:

- informace úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (ÚNHCR) ze dne 12. 4. 2017,
- výroční zpráva Human Rights Watch 2018 ze dne 18.1.2018,
- zpráva Freedom House z ledna 2018 nazvaná „Svoboda ve světě 2018 – Irák“,
- výroční zpráva Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018 a
- informace Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 1. 6. 2018 o politické a bezpečnostní situaci vnitřně přesídlených osobách, návratu a současného vývoje v Iráku.

6. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

7. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.

8. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělení doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého

posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

9. Podle druhého odstavce téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo,
 - pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí toliko v mezích žalobních bodů, jak mu to ukládá ust. § 75 odst. 2 věty první s.r.s. Především musí poznamenat, že úvodem své žaloby žalobce napadá „rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu výroku“. Nicméně v dalším obsahu žaloby uvedl, že podle jeho názoru žalovaný porušil v předchozím správním řízení ust. § 3 a § 68 odst. 3 právního řádu a ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobce tedy neuvedl jediný důvod, v čem spatřuje pochybení žalovaného v tom, že mu nebyl udělen azyl podle ust. § 12 a § 13 zákona o azylu, respektive doplňková ochrana podle ust. § 14b téhož zákona. Krajský soud mohl proto přezkoumat napadené rozhodnutí toliko v rozsahu uplatněných žalobních bodů spočívajících v údajném porušení výše uvedených ustanoveních správního řádu a ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Porušení tohoto zákonného ustanovení spatřoval žalobce v tom, že v případě návratu do země původu Irácké republiky mu hrozí nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení jeho života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v rámci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Dle názoru žalobce žalovaný z dostupných zpráv o Irácké republice vyvodil nesprávný závěr o neexistenci ozbrojeného konfliktu, zejména mezi Iráckými vládními jednotkami a Islámským státem. Žalobce poukázal na zprávy o zemi původu (zprávu Ministerstva zahraničí USA z dubna 2018, zprávu ČTK z března 2018, zprávu generálního tajemníka OSN ze dne 17. 4. 2018 o bezpečnostní situaci v Iráku a stanovisko UNHCR k návratům do Iráku ze dne 14. 11. 2016), ze kterých vyplývá, že buňky Islámského státu jsou ještě pořád na mnoha místech aktivní a že nadále ohrožují civilní obyvatelstvo prováděním nerozlišujících teroristických útoků. S tímto zásadním žalobním bodem nemůže krajský soud souhlasit. Žalobce mimo jiné v žalobě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5Azs 28/2008-68 ze dne 13. 3. 2009, obsahující rozsáhlý výklad k pojmu hrozby vážné újmy zakotvené v ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, přičemž je nutno aplikovat třístupňový test. Tento test spočívá v posouzení, zda se země původu žadatele o mezinárodní ochranu nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, zda je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou a zda mu hrozí vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. Pro existenci hrozby vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí být naplněny všechny tři základní podmínky. Krajský soud vycházel z citovaných informací o zemi původu žalobce a dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, že se současně v době (a to i k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí) Irácká republika nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Obdobně jako žalovaný nezpochybňuje ani krajský soud

skutečnost, že bezpečnostní situace v Iráku se zřetelem ke shora uváděným zprávám o zemi původu žalobce není ideální v důsledku donedávna proběhlého ozbrojeného konfliktu s Islámským státem. Dílčí zprávy o zemi původu žalobce totiž dokladují teroristické útoky proti bezpečnostním složkám i civilnímu obyvatelstvu. Tyto projevy terorismu není však možno hodnotit jako svévolné – nerozlišující násilí představující pro žalobce vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu v zemi původu. Součástí správního spisu je i informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 1. 6. 2018 politické a bezpečnostní situaci v Iráku, vnitřně vysídlených osobách, návratech a současném vývoji. V této zprávě se co do bezpečnostní situace uvádí, že „po dobytí Mosulu a řady dalších měst a menších obcí Iráku na začátku prosince 2017 po třech a půl letech bojů ohlásili definitivní porážku Islámského státu. Přestože v průběhu roku 2017 počet teroristických útoků klesl, Islámský stát si udržoval dostatečné pozice k tomu, aby provedl několik rozsáhlých bombových útoků v Iráckých městech mimo hlavní zónu konfliktu“. Schopnost Islámského státu provádět teroristické útoky je však po jeho porážce výrazně omezena. Po porážce Islámského státu se bezpečnostní podmínky v zemi zlepšily, aktuálně zůstávají etnické, náboženské, regionální a kmenové otázky, stejně tak i problematika týkající se ekonomických rozdílů a nevyváženosti přírodních zdrojů. Vnitřně vysídlené osoby se vracejí domů ve větším počtu, ale i v oblastech osvobozených od Islámského státu je nutná stabilizace a rozsáhlá rekonstrukce. Irácké bezpečnostní síly nadále zasahují proti zbytkům protivníků Islámského státu v oblastech provincií Anbar, Niviva, Saladin, Diala a Kirkuk. Pozornost irácké vlády se po porážce Islámského státu přesouvá k dalším otázkám, jako jsou lidská práva, humanitární situace a hrozby terorismu. V této zprávě se mimo jiné konstatuje, že počty incidentů a jejich obětí v Iráku nadále klesají. V části pojednávající o úloze policie a bezpečnostního aparátu se uvádí, že v celé zemi působí řada místních bezpečnostních sil. Regulérní ozbrojené síly a vnitrostátní orgány činné v trestním řízení udrží pořádek v rámci celé země. Tež Merga včetně milici Kurdské demokratické strany Iráku a vlastenecké unie Kurdistánu udržují pořádek v iráckém Kurdistánu. Po celé zemi působí lidové mobilizační síly, státní vojenské organizace složené převážně z 60 skupin. V zemi neprobíhá občanská válka ani konflikt s jinou zemí. Irácké vládě, Kurdským jednotkám, protivládním polovojenským milicím a koaličním jednotkám vedeným USA se v prosinci 2017 podařilo dobít zbývající území a populační centra, která byla pod kontrolou Islámského státu, včetně Mosulu, Afaru a Havidži. Začátkem prosince 2017 pak byla po dobytí Rawy vládou vyhlášena definitivní porážka Islámského státu v zemi. Se zřetelem k těmto informacím nemůže krajský soud souhlasit se žalobním tvrzením, že žalovaný svým rozhodnutím porušil ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, neboť v případě návratu žalobce do země původu by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

11. Za nedůvodné považuje krajský soud rovněž i žalobní tvrzení, že žalovaný v průběhu správního řízení porušil ust. § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Dle názoru soudu si žalovaný opatřil dostatek informací jednak poskytnutím údajů k podané žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a zejména podrobně provedeným pohovorem k důvodům této žádosti. Pro své rozhodnutí si žalovaný zároveň opatřil vyčerpávající množství informací o zemi původu žalobce a na veškerá skutková zjištění učinil příléhavé právní závěry, které v odůvodnění svého rozhodnutí dostatečně rozvedl, včetně závěru o neexistenci

ozbrojeného konfliktu v Iráku. Za zcela nedůvodnou a do značné míry i nepřezkoumatelnou žalobní námitku považuje krajský soud žalobní tvrzení, že i kdyby byl akceptován závěr, že v Iráku již neprobíhá ozbrojený konflikt, měl se žalovaný podrobněji zabývat životními podmínkami, do nichž by byl žalobce navrácen, a to pro účely zvážení možnosti udělit mu humanitární azyl nebo doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. K této části žaloby nezbyvá krajskému soudu než konstatovat, že neudělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany se žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí dostatečně a srozumitelně zabýval a na toto odůvodnění ve stručnosti soud odkazuje.

12. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 7. června 2019

JUDr. Petr Indráček
samosoudce